

ELŐFIZETÉSI ÁRAN:

A kiadványban lévő:	
Éves ár... 10 kor.	
Hegyedéves... 8	
Kétfelétes... 6	
Éves ár... 20 kor.	
Hegyedéves... 8	
Világos postán szállítva:	
Éves ár... 24 kor.	
Hegyedéves... 8	

TISZÁNTUL

POLITIKAI NAPILAP

Magyarországi kiadás nap a béltől
 és az utolsó napok kivételével
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.
 A szerkesztőség kérésre visszajár
 vagy megválaszolja nem vállalunk.
 Hirdetvések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.
 Egyetemes ár 5 fillér.

NAGYVÁRAD febr. 18

Háboru és kereskedelem.

(K. Ö.) Az orosz-japán háboru hatása Európában a börzék magatartásában nyilvánult. Az értéktőzsdére megriasztólag, a gabona tőzsdékre bátorítólag hatott. Egy és ugyanazon ok az elsőt a baisse, a második a haussenak adott táplálékot. Minthogy azonban az érdekelt hatalmak magatartásának kialakulásával a tőzsdéi irányzatok is akár az egyik, akár a másik irányban megszilárdulnak, legfeljebb csak oly jelenséggel van dolgunk, mely a politikai viszonyok hirtelen megváltozásával járni szokott. Csak az a sajnálatos, hogy a tőzsdéi irányzatokban hirtelen beálló változást rendszeresen a kis emberek szokták megfizetni, mint az most is az orosz-japán háboru kitörésekor Berlinben és Budapesten megtörtént. De hát ki tehet róla; mi ezeket az elemeket évek hosszu során át figyelmeztettük, hogy ne menjenek a börzére.

Ennél fontosabb az a hatás, melyet az orosz-japán háboru a közép-európai államok kereskedelem politikai viszonyaira fog gyakorolni. Fontos dolog ez, különösen most, a kereskedelmi szerződés megkötése előtt.

Van-e része Németországnak abban, hogy Oroszország beleugrott a keleti háboruba, nem tudhatjuk. Az orosz közvélemény Németországot erről vádolja és Németország magatartása legalább azt sejteti, hogy nagyon örvend az orosz-japán háborunak s még inkább Oroszország kudarcának.

Tudjuk, hogy Németország tárgyal Oroszországgal a kereskedelmi szerződések megújítását illetőleg. A tárgyalásokat azonban abba kellett hagyni, mert Oroszország hallani sem akart arról, hogy vele szemben a német minimális gabonavám-tételek érvényesüljenek és hogy állat importja Németországból kizoroljon. Németország dilemma elé lett állítva. Vagy enged a hatalmas egyezkedő félnek és akkor halomra dől az agrár védelem, mert a többi szerződő félnek is engedményeket lett volna kénytelen tennie, első sorban nekünk, vagy nem enged és akkor kitört volna a vámháboru. Ha az az eset nem ismétlődött volna meg, ami 1891-ben, mikor Oroszország a háboruval való fenyegetéssel csikarta ki Németországtól a kereskedelmi szerződést. Ezzel az eshetőséggel számítani kellett. Kitört azonban az orosz-japán háboru és Németországban az agrárvédelmet illetőleg szokatlan energikus hangok hallatszanak. Bülow kancellár most már egészen bátran meri hangoztatni, hogy a nemzetleg és monarchikusan érző földművelő osztályért keresztül kell vinni az agrár követelések tulnyomó részét.

Ha Németországnak sikerül álláspontját Oroszországgal szemben megvédeni, akkor semmi kilátásunk, hogy nekünk engedne. Ez pedig azt jelenti, hogy a Németországba irányuló állatkivitelünk lehetlenné lesz téve. Mert egy vágó marháért fizettünk eddig 25 márkát, az új vámtarifa szerint pedig fizetnénk 84—96 márkát. Ambár nem tudom, hogy Né-

metország, feltéve, hogy érvényben leend a husszemletörvény, miképp fogja lakosságát hussal ellátni. Mert a husszemle törvény, ha azt komolyan veszik, alighanem teljesen lehetlenné teszi a tengerentuli husbehozatalt.

Ránk hárul tehát az a kötelesség, hogy az ország mezőgazdaságát más uton megvédjük. Nincs más kibuvó, mint határainkat elzárni a keleti államok állatimportja elől. Hogy Németország, mely minden lében kanál, itt is akadékoskodni fog, magától értetik. De utóvégre saját bőrünkről van szó és a magyar mezőgazdaság nekünk fontosabb gazdasági tényező, mint Németországnak a magáé.

Nem lehetetlen tehát, hogy az orosz-japán háboru Európában az agrár politikát győzelemre juttatja.

Szabadjóműves program.

A *Független Magyarország*, amely ugy látszik nem csak a Kossuth-párt harcziar nyalatának közlönye, hanem egyúttal a szabadjóműves eszméknek is terjesztője, tegnapi számában arról ad hírt, hogy a szabadjóművesek új programot dolgoztak ki, mely alkalmasodik az új idők szükségleteihez.

Jó lesz idejében megismerni ezt a tervezetet, amelyről a nevezett lap ezt az ismertetést közli:

A tervezet három csoportba osztja a tennivalókat. Az első csoportban, mely a szövetség *belső működéséről* szól, azokat foglalja össze, melyek a *társadalmi tudomány művelésére* és a tudomány eredményeinek a megismertetésére vonatkoznak. A második csoport — *külső tevékenység* címe alatt — a *társadalmi akció* programját adja elő, amely-

A „TISZÁNTUL” TÁRCHÁJA.

A szín problémája a festészetben.

Irta és a kath. szabad lyceum 1904. február 14-iki matinéján felolvasta:

Dr. Némethy Gyula.
(Vége.)

Ismeretes dolog, részben az öltözködés művészetébe vágó, hogy a fekete szín karcsubbá tesz, fehér kövérít. Egyrészt ezért is alkalmassabb a fehér szín leányoknak, a sötétebb színek idősebb hölgyeknek már t. i., akik hizásra hajlandók. Vörös és sárga egyenlő csíkok közül a vörös csíkok vékonyabbaknak látszanak. Ime tehát a szín magára a rajzra, a többi közt a részarányosságra, a proporcióra minő fontos befolyást gyakorol! Epen ezért a festőnek nem szabad a rajzot a színezés nélkül előre megkomponálni, hanem a rajzot lehetőleg a színezéssel egyszerre kell terveznie s e szempontból a színvázlatok készítése kétségkívül szükséges, még pedig föltétlenül szükséges dolog.

A szín fontosságát a festészetben érdekesen világítja meg a *színtávlat* vagy *légtávlat*, mely a *színárnyalatok* kérdésével kapcsolatban

van. A távlatot elsősorban vonalakkal s a különböző távolságba helyezendő tárgyak arányosításával fejezzük ki. Minél távolabb esik a tárgy, annál inkább kisebbedik, de rajza annál bizonytalanabb és elmosódóbb lesz. Ez a *vonaltávlat* vagy *rajztávlat*. A távolságot azonban színnel is kell jellemeznünk, mint az a valóságban is történik. A közelebbi tárgyak élénkebb színiiek, a távolabbiak halványabbak. A középkorban ezt a távlatot nem igen ismerték. Azonban nemcsak halványabb színiiek a távolabb eső tárgyak, de meg is változtatják színiiket bizonyos távolságban. Általában véve az ég kékje vagy szürkésege vonja be a távolabbi tárgyakat. Gyönyörű bihari hegyvidékünk egyes kilátópontjairól bámulatos színárnyalatokban, átmenetekben gyönyörködhetünk este felé, midőn a színek mélyülnek, gazdagodnak. A közvetlen közelben emelkedő erdős hegyek mély és élénk zöld palástban pompáznak; *tengerzöldek* az egy fokkal hátrább fekvők, félig *kékek* a távolabbiak, végre a látóhatárt csipkéző hegyek mély gyönyörű *sötétkék* tónusban olvadnak át az égbolt színébe. Minő gazdag, hálás változatos perspektívák nyílnának itt egy istenáldotta festő művészetének! De persze a *paysage intime*, de főleg az impresszionizmus ecsetes vitézei a szép tájakat kerülik; nekik egy minden

eszményi szépséget nélkülöző *Natur ausschnitt* kell, egy alföldi dűlöt poros fűvel, egy tiszaparti száraz árok, vagy egy kereszt búza, melyet a nap mindenféle világításában 16, 20 variációban pingálnak és mindezt a művészet nevében!

A színárnyalatok művészi alkalmazása adja meg a *légperspektívát*, ad levegőt, mélységet a képnek, plasztikát az alakoknak. Az átmeneti színek teljes perhorreszkálása sok impresszionista tájat levegőtlené tesz mindamellett, hogy örökké a levegőt hordják ajkukon modern festőink. Hogy lehetne levegője vagy mélysége az olyan képnek, amelyen a távoli kék ég világosabb alapon durva sötétebb kék foltokkal van jelezve, amely érdes felületénél fogva — melyik modern kép nem érdes? — egy rossz színházi kulissza benyomását teszi?! Ilyen volt a téli tárlaton *Grünwald Béla* képe a *Három királyok*. Hogy mivé tette az alpesi csudaszép tájakat különös vásznain a mostanában a hetedik égbé emelt *Segantini*, annak csak az a megmondhatója, aki látta az ő pontozott és vonalozott modorban készült minden érdekesebb, szebb tájalakulatot gondosan kerülő képeit. Levegőt bizony nem éreztünk ezeken a képeken.

A levegő vagy színtávlat kérdésével kapcsolatos a *környezet* befolyásának kérdése vala-

ben legjelentékenyebb a **gyermekvédelem** fokozása a gyermekmunka megszorításával és a **házasságon kívül született gyermekek teljes egyenjogúsításával**, azután a **nőkérdés** megoldásának előkészítése, a **munkásmozgalmak** természetes fejlődését gátló akadályok eltávolítása, továbbá a **jogszolgáltatás** és a **közoktatás** kérdésében szükséges reformok elősegítése. A harmadik csoportba tartoznak végül a **politikai irányelvek**, melyek az **általános tőkös szavazati jog**, a **progresszív adórendszer**, a **latifundiumok állami megváltása** és a **katonai szolgálati idő leszállítása** mellett szólnak.

E programhoz csak az a megjegyzésünk, hogy eddig mindig azt hangoztatták a szabaddemokraták, hogy ők politikával nem foglalkoznak, csak humanus célu dolgokkal. Es ime az új tervezet annyira tele van politikával, hogy — a humanizmusra semmi sem maradt.

Egyelőre ezt is jó tudni. Majd ha a programpontokat részletesen kifejtik, mi is bővebben foglalkozunk azokkal. Addig is konstatáljuk, hogy ez a program veszedelmesen hasonlít a szocialistákéhoz.

A keletázsiai háború.

Japán első manővere jól sikerült. Az orosz flottát váratlan támadásaival annyira meggyengítette, hogy most már kényelmesen szállíthatja partra seregeit. Orosz hírek szerint is csak az egyik kikötőben 60,000 katonát szállítottak partra a japán hajók s legalább is ugyanennyire lehet tenni a Csemulpo tájékán partra tett déli sereget. A csapatok felvonulása még eltart néhány napig, úgy hogy a szárazföldi ütközet február 22—25-ike táján fog megkezdődni.

Az orosz hajóhad megmaradt hajói kiveztek a kikötőből és bujdosnak az ellenség elől. A távirati irodák jelentései különben annyira hajót tettek tönkre, hogy már sem az oroszoknak, sem a japánoknak nem lehetne egyetlen hajója sem. Mai híreink közt is van még szó ilyenekről, amelyeknek már alig lehet hittel adni.

mely adott színfelületre. Valamely felület színárnyalata és fénye, tehát színértéke ugyanis nemcsak a saját elnyelő vagy visszaverő képességétől függ, de a környezet reflexeitől is. A tónus a kép valamennyi színének egymáshoz való viszonyában áll, mely a színek visszaverő képességétől függ. Ha egy vörös pelargóniát fehér fal elé helyezünk, ragyogó vörös színtől ad, ha az éggel szembe állítjuk sokkal sötétebb árnyalatot vesz föl. Egy rókavadászati vörös frakk sötétebb környezetben szinte világít, a ragyogó égbolttal háttérben elhomályosul. A festő egyetlen színfelületet sem fog tehát önmagában tekinteni, hanem az egyes színekhez s az egészhez való viszonyában. Egy színt, amely vagy túlságosan ragyog vagy túlságosan sötét, ez úgy bántja szemünket, mint a hamis hang a jó hallású ember fülét. A természet a legtöbb esetben összhangot teremt részint színösszeállításával, részint a levegő, az atmoszféra kiegyenlítő, átmeneteket, a legfinomabb, leggyönyörűbb árnyalatokat teremtő befolyásával. Azokkal a durva összevissza csapott színtelével, melyek míg egyrészt bántják az összhangot óhajtó szemet, másrészt épen a sokat emlegetett levegőtávlatot teszik lehetetlenné, a természet világában nem találkozunk.

Az emberi lélek a művészetben igazságot és szépséget keres egyszerre. A természetnek a festő nem gépies utánzója, de mindig tanítványa marad s nagyot, becseset csak úgy alkothat, ha nagy és örök törvényei szellemében

A távirati irodák újabb hírei a következők:

Osztrák-magyar hajó a japán vízekben.

Bécs, február 18. Az osztrák-magyar haditengerészet Kaiserin Elisabeth nevű cirkálójára parancsot kapott, hogy hagyja félbe feladatát, az ausztráliai kikötők meglátogatását és Batáviából induljon haladéktalanul a Pecsili-öbölbe.

A Neue Freie Presse ehhez a következőket jegyzi meg: A Sanghaiba érkezett Aspern nevű cirkálójával feladata lesz nevezett cirkálójának a földieink mindenestre szükségessé váló védelme, kiknek érdekei akkor szenvedhetnének, ha a Kinában több nap óta észrevehető idegenellenes mozgalom tovább terjedne és ha a mandarinok magatartása a császári udvarnak Pekingből való esetleges menekülésével továbbra is veszedelmes táplálékot nyerne. Ezenkívül kötelessége hadihajóinknak szükség esetén kereskedelmi gőzöseink védelmére kelni, ezeknek adott alkalmalással kíséretet nyújtani és mindenhol közbelépni, hol a monarchia tekintélyének megőrzése eljárás követel.

Keserű vigasztalás.

Bécs, február 18. A Neue Freie Presse jelenti e hó 17-éről: A Berliner Tageblattnak jelentik Pétervárról, hogy az orosz hajóhad sok balsikere nagyobb lehangoltságot idézett elő, mint ahogy várni lehetett. Különösen a szárazföldi csapatok tisztjei bírálják élesen a hajóhadat. Csak néhány szórványos hang akad, mely nem ad nagyobb fontosságot az első sikertelenségnek, bár a kedvezőtlen hírek mindinkább szaporodnak. Így ma az az ellenőrizhetetlen híresztelés kapott lábra, hogy a Baján cirkálóját orosz akna légből röpítette. Katonai körökben most már hajlandók a japán hajóhadnak nagy túlsúlyt tulajdonítani. Nem kételkednek abban, hogy a szárazföldi csapatok végre is győzni fognak, mert Oroszországnak sok igen derék hadvezetője van. Nagyon biznak Artamonov fiatal tábornokban, ki a boxerlázá-

dások alkalmával nagy feltűnést keltett. A társasági körökben is nagy a lehangoltság és a leghihetlenebb mende-mondák keringenek, így például azt rebesgetik, hogy Amerika megmérgezett konzerveket szállított.

A csemulpoi csata áldozatai.

Köln, febr. 18. A Köln. Ztg. jelenti Csemulpóból tegnapról: A csemulpoi ütközetben a Varjak cirkálójára és a Korejec ágyunaszád legénységéből 456 ember, közöttük 17 tiszt esett el és fulladt vízbe, 15 tisztet és 250 főnyi legénységet megmentettek az angol Talboth cirkálójára, az Elba nevű olasz cirkálójára és a francia Pascal nevű cirkálójára. A Pittsburg nevű amerikai cirkálójára nincsenek menekültek. A menekültek a japán kormányval folytatott hosszas tárgyalás után, mely kiadatásukat kívánta, ma a Pascalon Sanghaiba mentek, hogy partra szállítsák őket. A Pascal azután folytatta útját Saigun felé.

Orosz hivatalos jelentés.

Pétervár, február 18. Pflug vezérőrnagy a következőket táviratozza a vezérkarnak: Juansikkai közönség teszi, hogy Kína a semlegeség megőrzése végett 2500 főnyi csapatot küld Csincsunszuba a rend fenntartására. Port-Arthurban misem változott. Jinkau csendes megerősítést nyer az a hír, hogy a japánok tunguz bandákat szerveznek, hogy egy időben megtámadhassák a vasuti vonalakat.

A Jalu folyam mentén csend van. Járőrök azt jelentik, hogy 50 versznyi területen nem látnak ellenséget.

Hír szerint a gőzösközlekedés a sanghai-nagaszakii vonalon legközelebb megnyílik.

Elfogott orosz hajók.

London, február 18. A Dail Mail jelenti Hakodateból 17-éről: A Dakao japán cirkálójára kedden este lefoglalta a Bofring és Nadesza nevű orosz kereskedelmi hajókat, mert nem követték a 9-éről szóló ama császári rendeletet, hogy az orosz kereskedelmi hajóknak Japánt e hó 16-áig el kell hagyniok.

alkot, ha nem is betűi szerint. A természet vonalaiban, színeiben egyaránt nyilatkozik meg a természet egyre fejlődő csodás élete; élet a művész, a festő alkotásaiban csak úgy lehet, ha rajzában, a vonal művészetében, s koloritjában, a szín művészetében egyaránt igaz és szép. A festőnek törvénybe és nem önkénybe mártott ecsettel kell egy szebb világot vászonra vetnie, ugymond Winckelmann, s szavai mindörökké igazak maradnak. A költő, a művész szárnyalhat a magasba, de a röpülésnek is törvényei vannak. Az igazság, magunk is valljuk nem az utolsó szó a színek világában. A szín inkább az érzés, mint a tiszta megismerés tárgya. A nagy angol tájfestő, Turner képein gyakran atmoszférikus paradoxokkal találkozunk, kolorista álmokkal, de melyeket mindig a természet sugallt s azért megvan a viszonylagos, pszichológiai igazságuk. Naplementi képein oly színeket ragyogtat, melyek csak egy-egy másodpercze mutatkoznak a természetben, s melyeket azért nem mindjárt és nem mindenki vesz észre. A festő, a kolorista privilégiuma, hogy tovább lásson, mint embertársai. Egy urhölgy fölpanaszolta Turnernek, hogy a természetben nem tudta megtalálni azokat a színeket, amelyeket vásznain látott. »Don't you wish, you could, madam? Nem óhajtaná megtalálni azokat, asszonyom?« volt a felelet, amelyben több igazság volt, mint a panaszos kritikában.* Csak-

hogy Turner szárnyain mi a pszichológiai igazság és szépség régióiba emelkedhetünk, amit hiába keresünk az impresszionistáknál.

Még csak egy gondolatot a szín jelentőségéről a festészetben. A festészet és zene parallelizmusát akarom kiemelni. A zene két főalkotórészre bontható föl: melódiára, dallamra és harmóniára, összhangra. A melódia egymásután következő hangjaiban az elemek törvényes szerint sorakoznak bizonyos gondolat kifejezésére; az ezekkel együtt hangzó akkordhullámokban a zenei tétel támaszt, teljességet és kitejlődést nyer, s így jó létre a harmónia, az összhang. Ami a melódiában, mint egyszerű sor csupán előrehalad és messzeségbe megy, azt a hamónia kiszélesíti, nagyobb dimenzióval látja el. A festészetben, e néma zenében, lyrikában, ahogy Leonardo da Vinci nevezi, a színek a hangok, melyek érzelmi életünk kifejezői lesznek. Az alaptónust, a festmény főszíneit, uralkodó színeit a festmény melódiájának nevezhetjük, az átmeneti színeket, részben a légtávlatot pedig harmóniának, amennyiben az átmenetek egymással és a kép főtónusával harmónikus egyensúlyban vannak. A földolog mindkettőnél az, hogy a művészi alkotás akár hangok, akár színek révén szívünkhöz, lelkünkhöz jusson s azt fölemelje és betöltse egy jobb, szebb, nemessebb világ gondolataival, érzéseivel.

* Clermont i. m. 114. l.

Az oroszok Koreában.

Tokio, február 18. Itt az a hír terjedt el, hogy az oroszok átlépték a koreai határt.

Letartóztatott japán kémek.

Tiencin, február 18. (Reuter.) Orosz forrásokból eredő tudósítások szerint Kharbinban és Mandzsúországon letartóztatott az összes japánokat, mert száznál több kémeket fedeztek fel, kik közül hatvan összeköttetésben állott volna a japán vezérkar hírszerző osztályával. A letartóztatott nőket és gyermekeket ismét szabadon bocsátották.

Kína mozog.

London, február 18. A Reuter-ügynökség jelenti Tiencinből: 15 különvonat indult császári csapatokkal a határ felé. A csapatok Taitajvang parancsnoksága alatt állanak és hir szerint Csangjangban, nem pedig Riangjaogban fognak állomásozni. Később valószínűleg 10,000 ember Najtkön vezetése alatt érkezik Szasakóba.

A bűnbak.

Berlin, február 18. Pétervárról táviratozzák a Berliner Tageblattnak, hogy az orosz fővárosban a lakosság körében és hivatalos helyen nagy a lehangoltság az orosz flotta folytonos vereségei miatt. A szárazföldi hadsereg tisztikara élesen bírálja és elítéli Alexejewet, aki a legnagyobb hibát követte el akkor, amikor nem Wladivosztokban koncentrált az orosz hajóhadat és Port-Arthurban csak éppen a torpedó-flottát kellett volna hagynia. Pétervárott azt tartják, hogy Alexejew miatt a japánok akár partra is szállhattak volna, ha az lett volna a céljuk.

A lengyelek tüntetnek.

Lemberg, február 18. Varsóban tegnap délután a lengyel tanulók egy emlékszóbor előtt tüntetést rendeztek a mesterségesen folyó harcias demonstrációk vezetői ellen. Kozákok szétverték a lengyel ifjakat.

Elmaradt konferencia.

Bern, február 18. A svájci szövetségi tanács május 16-ára nemzetközi konferenciát hívott egybe a genfi egyezmény revíziója céljából. Az orosz-japán háború miatt a konferencia aligha lesz megtartható. Oroszország és Japán tudvalevőleg szintén hozzájárultak annak idején a genfi konvenczióhoz.

A császár és a japánok.

Lemberg, febr. 17. A Slopolskie jeleti, hogy a császár a legutolsó keletázsiai hírek vétele után súlyosan megbetegedett. A császár, mikor a táviratokat elolvasta, felkiáltott:

— Japánnal nincs szerencsém! Már trónörökös koromban kardot rántott rám egy japán katona, mert cipőmet le nem huzva léptem egy japán templomba.

A japán hadüzenet története.

Berlin, február 17. Az »Asieu« című új folyóirat egy magas állású orosz személyiség adatai alapján következőket közli:

Az orosz válaszcímek már február negyedikén Alexejev tengernagy kezében volt Port-Arthurban, akinek azonban vissza kellett tartania a jegyzéket avégből, hogy azon távirati uton némi változtatásokat tegyenek. Alexejev erről értesítette báró Rosent, Oroszország tokiói követét, aki azt válaszolta, hogy a felelősséget a válasz halogatásáért még legfeljebb egy napra vállalhatja magára. Ez csütörtökön történt és még aznap este Tokióban minisztertanácsot tartottak. A miniszterelnök már ismerte az ut-

ban levő válasz tartalmát s tudta, hogy az nem szolgáltat okot a háború kitörésére, de a minisztertanács előtt egy jelentés fektűt, hogy Japánban lázadás fenyeget, ha a hadüzenetet Oroszországnak még tovább is halogatják. Rosen közölte ezt Alexejevvel, de táviratát elfogták és a japán kormány elhatározta, hogy Oroszországnak hadat üzen. Ezzel egyidejűleg történt, hogy a császár Péterváron az udvari bálon a japán követet különösen kitüntette. A császár csak éjfélután két órakor tudta meg, hogy Tokióban a háború mellett döntöttek.

Japán győzelme — a világhiállításán.

London, február 17. A Reuter-ügynökségnek jelenti St Louisból, hogy Oroszország lemondott a világhiállításán való részvételtől. A japáni képviselő, mihelyt ezt meghallotta, kérte, hogy az Oroszországnak szánt teret adják oda a japáni kiállítás kibővítésére.

A legújabb tengeri ütközet.

London, febr. 18. A japán követség eddig még nem kapta a legújabb tengeri ütközet hírének megerősítését. Magánjelentés érkezett azonban a tőzsdére is, amely szerint az ütközet a port-arthuri kikötő bejárata előtt folyt le két japán torpedó romboló, s orosz hajók és torpedók között. Történt ez február 14-én hajnali 3 órakor, nagy hóvihárban. A két japán hajó az »Asayiri« és a »Hayatori«. Az erődből hevesen tüzeltek a két hajóra, de minden minden eredmény nélkül. — A Hayatori reggel öt órakor egy orosz torpedót szétrobbantott s egy orosz hajót harcoképtelenné tett. A Central News-nak jelenti, hogy az első szárazföldi ütközet február 25-ére várható a Jalu-folyó körül.

Az orosz sereg szállítása.

Lemberg, február 18. Varsóból jelenti: A legtöbb ezredet Orosz-Lengyelországból szállítják Kelet-Azsiába. Átlag minden harmadik katona ment a háborúba. A csapatok csak éjjel szállítatnak.

As új admirális.

London, február 18. A Reuter-ügynökségnek Pétervárról azt jelenti magántudósítója, hogy Makaroff tengernagynak Stark admirális helyére Port-Arthurba való utazása alkalmából nagy ünnepek és tüntetések voltak. A Szent András-templomban ünnepies istentisztelet volt, miközben Makaroff áldozott. Később lelkes tüntetés volt Makaroff lakása előtt. A város képe különben a rendes. A hazafias tüntetéseket ma csend váltotta fel. A lakosság minden rétege részt vesz a betegápolás szervezésében. Magánosok nagy összegeket adtak össze az elvesztett hadihajók pótlására.

Pétervár, február 18. Tegnap utazott Keletázsiba Makaroff tengernagy, a Kronstadti flotta parancsnoka. Nagy szerepet szántak Makaroffnak, akiben a császár föltlenül megbizik. Makaroff konstruálta a wladivoszteki jégtöréseket. Makaroff tekintély torpedótámadásokban. Az 1877-iki háborúban igen kitüntette magát.

Katasztrófa a Bajkál-tavon.

Páris, február 18. Ide is érkeztek jelentések a nagy katasztrófáról, amely a Bajkál-tavon történt. Alig, hogy az utászok hozzáfogtak a jégen a sinek felrakásához, irtóztató vihar tört ki s a jég két helyen behorpadt. Több száz katona belefulladt a jeges hullámokba. Az áldozatok pontos számáról nem

tudnak. A sinek felrakásának munkája a katasztrófa miatt több napon át szünetelt.

Pétervár, február 18. Irkutskából jelentik, hogy a Bajkál-tavon történt hózivatarban s a jégszakadékban 800 orosz katona pusztult el.

Országos iparpártolási bank létesítése.

Néhány hét előtt megemlékeztünk már arról a nagyhorderejű mozgalomról, hogy **Vaszary** Kolos bibornok, hercegprímás, **Császka** György kalocsai érsek, **Rákosi** Jenő és dr. **Chorin** Ferencz főrendiházi tagok védnöksége alatt **Magyar Védő-Egyesület** alakult egy olyan hitel-szervezet létesítésére, melyben a mai széttagolt, magára hagyott érdekeltség helyébe egy egymásra utalt, kölcsönös támogatáson nyugvó, egészséges, országos áruforgalom nyer életet a nemzeti származású gyári ipartermékekben. A cél és eredményt vásárló lapok (áru-cheque-ek) szervezetével vélik elérni. A vásárló lapokat a Magyar Védő-Egyesület országos iparpártolási bank adja ki vevőtagjainak, gyárosnak ép úgy, mint iparosoknak, kereskedőnek, gazdának, hivatalnoknak vagy munkásnak.

A vásárlólapok készpénz ellen váltatnak meg bármely postatakarékpénztár utján, melyek mindenki a kötelékbe beléphet és melyért megjelölt hazai gyárosnál, kereskedőnél, iparosnál teljes mértékben vásárolja meg szükségleteit. A vásárló lapok után minden vevő 5 százalékos pénztári kedvezményt kap.

A M. V. Egyesület iparpártolási bankja pedig ezen vásárló lapokat a kötelékbe tartozó hazai gyárosoktól, kereskedőktől, iparosoktól 8% levonásával azonnal a bemutatásnál készpénzért beváltja. Az áruforgalom még biztosabb és nagyobb emelésére a bank gazdáknak, iparosoknak, valamint egyáltalán kisembereknek megfelelő jótállás mellett hat hónapra kamat nélküli kölcsönt is nyújt vásárlólapokban, egy évi hitel után pedig 3% kamatot szed.

A kötelékbe belépett gyárosok, iparosok és kereskedők az Egyesület védjegyét fogják használni és vidékenként fognak a nagyközönségnek tudomására hozni és így tudja meg egyszerre mindenki, hogy a hazai iparból mi mindent és hol kaphat.

Az Egyesület elnökei: **Bubics** Zsigmond püspök, gróf **Mayláth** József birtokos, **Márkus** József budapesti főpolgármester, gróf **Szapáry** Pál és dr. **Takács** Menyhért jászói prépost.

A felhívások legközelebb Nagyváradon is megjelennek.

UJDONSAGOK.**TAJEKOZTATO.**

Febr. 25. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye.

Márcz. 10. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye.

Márcz. 24. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye.

Apr. 14. Kath. Szabad Liceum zárúnnepélye.

Prohászka Ottokár dr. szónoki beszédével (estély).

* A villamos mű átvétele. Napok óta működnek a szakértők a nagyvárad villamos telepen. A végleges átvétel alkalmából vizsgálják felül a gépeket, a berendezéseket és a vezetéseket. Az átvételnél a város szakértőin s a felügyelő bizottság tagjain kívül **Hollós** József kir főmérnök, mint a kereskedelmi miniszter kiküldöttje, a Ganz-gyár és a Nickol-

sohn gépgyár kiküldöttei vannak jelen. A számadások átvizsgálása céljából **Rimler** Károly polgármester szakember kiküldését kérte a kereskedelmi minisztertől. A kérelmet a miniszter teljesítette s értesítette a várost, hogy a villamosmű felülvizsgálásánál leendő közreműködésre **Kirchmayer** Odön miniszteri számtisztet küldte ki s utasította, hogy a további teendők tárgyában forduljon **Hollós** József kir. főmérnökhöz.

* **Biharvármegye küldöttsége.** Szatmárvármegye új főispánjának: **Kristóffy** Józsefnek ünnepélyes beiktatása a jövő héten, február 25-én lesz. A testvér törvényhatóság ünnepén Biharvármegye nagyobb küldöttséggel vesz részt. Biharvármegye képviselőjében megjelennek a Szatmári ünnepségeken: **Lovassy** Ferencz, **Bölgöny** József, Des **Echerolles-Kruspér** Sándor, **Klobusitzky** Béla, **Orley** Kálmán, **Dobozy** Kálmán, **Baranyi** András, dr. **Bakacs** Béla és dr. **Márkus** László.

* **Temetés.** Tegnap délután nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra néhai **László** Tivadar ügyvéd hült tetemeit. Az óriási számban összegyűlt közönség sorában voltak: Sarkadi Tihamér g. kath. kanonok, Kövály Tivadar prépost, dr. Miskolczi Ferencz alispán, Bary József tvszéki elnök, Kovács Béla, Papp János, Frankó Endre, Vulkán József, Zigre Miklós, Hranyczy Károly, Szokoly Tamás, Popovics Miklós, Hlatky Eadre, Rednik Gábor, Kiss Elek, Schweiger Ede, Stocker József, Bona János, Duma Flórián, Fassie Pál, Roxin Miklós, Fássy Lajos, Vavrek Kálmán stb. A gyászszertartást **Mangra** Vazul g. kel. püspöki helynök végezte nagy segédlettel. A koporsót a gyászkoosig az ügyvédi kar tagjai vitték. A koporsót elborították a szebbnél-szebb koszorúk, ezek között az elhunyt özvegyének, a rokonoknak, az ügyvédi kamarának, a gör. kel. szentszékeknek és másoknak koszorúi. — A diszes temetést Weiszlovits Adolf és fia temetkezési intézete rendezte.

* **A villamos vasut ügye.** A Forgalmi Bank, mint a közuti vasut tulajdonosa, tudvalevőleg nem volt hajlandó a villamos vasut részére szükséges áramért a város által kért 14 fillért megfizetni. A szakértők újabb tanácskozás alá vették a közuti beadványát s igyekeztek megtalálni a módokat, hogy az egység a vasut és a város között létrejöjjön. **Rimler** Károly polgármester és **Köszeghy** József v. főmérnök tegnap Budapestre utaztak, hogy a Forgalmi Banknál a villamos áram ügyében tárgyaljanak. A polgármester néhány napig marad a fővárosban, s eljár az egyes minisztériumoknál levő városi ügyekben is.

* **Adakozások a női menházra.** Nagy lépésekben halad elő a nagyváradi női menház megteremtésének kérdése. A biharmegyei és nagyváradi nőegylet nemes szívű hölgyei vállvetve buzgólnak, hogy a menházat minél előbb létrehozzák s ezzel az újabb jótékony művükkel is gazdagítsák az egylet történetének aranylapjait, melyeken már eddigi és számos sikerdus, eredményes munkálkodásuk nyert megörökítést. Előjár a női menház felállításának érdekében a nőegylet védőszelleme özv. báró **Gerliczy** Félixné elnök, kinek gyűjtőívén újabban a következők adakoztak:

Fehér Ipoly pannonhalmi főpát 20 K, Meszlényi Gyula püspök 40 K, dr. Szabó János püspök 40 K, gróf Széchenyi Miklós püspök 30 K, Szmrecsányi Pál püspök 200 K, dr. Vaszary Kolos hercegprimás 200 K, néh. Rimély Károly püspök 20 K, gr. Mailáth György 50 K, Mocsonyi Sándor 10 K, István Vilmos 10 K, özv. gróf Pongrácz Ödönné 30 K, Szajbely Gyula 10 K, br. Königswarter

Hermann 40 K, Kubicek Katalin 10 K, Gyurkovics Kornélia 200 K, Lovassy Ferencz 50 K, Bary Sándor 4 K, Juricskay Dezső 30 K, Kövér Márton 20 K, Sternthal Arthur 20 K, gróf Mailáth Gusztáv püspök 20 K, gróf Vigyázó Sándor 200 K, gr. Vigyázó Ferencz 50 K, gr. Zichy Rezsőné 40 K, gr. György Teréz 40 K, Andrassy János kanonok 10 K, Grócz Béla kanonok 100 K, Bognár István kanonok 20 K, Fetsér Antal kanonok 20 K, Steinberger Ferencz 20 K. Összesen 1584 korona, mely jószívű adományokért hálás köszönetet mond a nőegylet választmányára.

* **Névváltoztatás.** Kiskoru Kohn Sámuel és Béla nyűvédi lakosok vezetéknévüket **Kun**-ra változtatták.

* **Halálozás.** Részvétellel vettük a következő gyászjelentést:

Pietránszky Lipót és nevelt leánya Gizella férj. Horváth Ferenczné, veje Horváth Ferencz, unokái: Ferencz, László, Anna, Erzsébet és Sarolta mély fájdalommal tudatják szeretet neijének, illetve nevelő anyja, anyós és nagyanyának **Pietránszky** Lipótné szül. Tintz Katalinnak f. évi február 17-én, élete 57-ik és boldog házassága 29-ik évében a halotti szentségek ájtatos felvétele után, hosszas szenvedés következtében történt gyászos elhunytát. A megboldogult kedves halott hült tetemeit f. évi február hó 19-án, d. u. 3 órakor fogták föl. Utca 32. sz. házául a római kath. egyház szertartása szerint beszenteltetve és a várad-olaszki temetőben örök nyugalomra tetetve. Mely végítzettségétélre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívotnak. Nagyvárád, 1904. február 18. Örök béke lengjen porai felett!

* **Letartóztatott üvegyáros.** Gossler Adolfot, a fizetésképtelenné vált Zvecevo üvegyár egyik főnökét letartóztatták. Avval vádolják, hogy hitelezői kárára család manipulációkat követett el. Egy belgrádi cég 40,000 dinárral van érdekelve a csődön. A megszökött Sajt, ki Gossler üzlettársa, körözik. A csőd tömeggondnoka Gyurgyevics Vazul tartománygyűlési elnök.

* **Zatonyra jutott hajó.** Az Adria hajótársaság Adria nevű hajója, mely Fiuméből tegnap délután 6 órakor indult el földközi-tengeri útjára, iszonyu viharos sirokkóban éjjel Punta-Meránál Isztriában zatonyra jutott. Az Előre nevű vonatohajó buvárral az Adria segítségére sietett és egyidejűleg segítséget kért az adria-póliai haditengerészeti parancsnokságtól. A gőzös nagyon veszélyes helyzetben van, de megmentése remélhető.

* **A posta-altisztek és szolgák köszönete.** A nagyváradi posta-altisztek és szolgák segélyző és temetkezési egyesületének javára f. évi február 6-án rendezett táncvizalom alkalmával a következő nemes szívű emberbarátok gyarapították kegyes adományaikkal az egylet tőkét:

László malom, dr. Radu Demeter 20—20 K. Debreczy Imre, Diósi Ig. fia Lajos, Földessy Károly (Budapest), Krammer Károly, Moskovits Mór és Gia, Nogely István, Rutter Emil, Schöpflin Agoston 10—10 K, Légszeszgyár 8 K. Butyka Lajos 7 K. Nyiregyházi pt. altisztek és szolgák 6 K 38 fill., özv. br. Gerliczy Félixné 6 K. Andrassy János, B. G. B., Berger Dániel, Biharm. ker. Term. Hitelbank, Bihoreana, ifj. Daday József, dr. Dési Géza, Fülöp István, br. Karg, Kovács Béla, Kollner D., Lakatos Miklós (Arad), Léderer és Kálmán, Löblé H., Mangra Vazul, Nussbaum Gyula, Pakala Tamás, id. Rimanóczy Kálmán, Wohlmann Jakabné (Arad) 5—5 K. Dr. Berkovits Miklós, Bognár és Szántó, Demény Károly (Budapest), Első magy. ált. biztosító, Fonciere bizt., Gólya Béla, Garay Zoltán (Kisvárd), Hendel Ottó, özv. br. Gerliczy Félixné, Háasz Manó, Nyiri György, Schlauch Jozefin 4—4 K. B. Géza, Deák Gusztáv, dr. Dóry Ferencz, Egri Rezső, Glodiák Agost, Heller Ede, Huzella M., Hagymási Márton, Kriszta Sándor, Des Echerol es-Kruspér Károly, dr. Laurán Agoston, Leszámitoló

Bank, Molnár Lajos, özv. Nagy Lajosné, Osztrák-Magyar Bank, Steinsberg tb., Schopper György, Sonnenwirth és Társa, Róth Lajos (Endrőd), özv. Walaschek Venczelné 3—3 koronát, ifj. András Gusztáv, Aredánszky János, dr. Ardeleán Jusztin, Aufrecht Mór, Ausländer S., Basch B. Lőrincz, Bárány Bálintné, Barabás B. s tsa, Biharm. Nemzeti Kaszinó, Bernát Lajos, Balázsházyné, Bumbera Imre, Breitner József, Bosnyák Gergely, Bilkey Pap Anna, Denes János, Erdődi H., Emilia-malom, Farkas József, Fröhlich J., Frankl Lázár, Feldmann Izidor, Fischer Sámuel, Flegmann Armin, G. D., Gécey Lajos, Gőzmosóda, Girovich József, Glück Mór, Germán Károly, Grünberger J., Grünwald Simon, Hegedüs Rezső, dr. Henyey Vilmos (Bpest), Horváth József, Jungreis és Weisz, Juhász Benedek, Incze és tsa, dr. Kazay Kálmán, Kiss István, Kovács Andor, Kádár János, Kurecz Ignác, Kain Jakab, ifj. Kohn Sámuel, Leandler Ferencz, Láng József, Lessner Alfréd, Lux Hugó, Leitner Lázár, Dr. Kornstein Lajos, Kurländer Ehrenfeld utódai, Mertz János, Dr. Molnár Imre, Dr. Márkus László, Moskovits József, Mutter Ferencz, Marczelly Apollonia (Csökmő), Németh Sándor, Nátalussy Kornél, Nagy Lajos, Dr. Nagy Géza, Neumann M., N. N., Plander Sámuel, Pápay Mihály, Papp György, Papp László, Pap Abraham, Peczold Helén, Pekanovits Imre, Rendes Izidor, Rozsly Géza, Rátkay József, Dr. Lopusny Gyula, Reismann Jakab, Stern Sándor, Ifj. Rimanóczy Kálmán, Strobl Antal, Sulyok István, Schönberger Herman, Silbermann Ignác, Schleif Károly, Sebő Imre, Dr. Sonnenfeld Zsigmond, Schwartz Antal, Schuller Árpád, özv. Schmarza Edéné, Szabó László, Szabó István, Szabó Gyula, Széles Lajos, Szakács Jenőné, Szilágyi Tivadar, Toronyai Béla (Margitta), Ugrai Lajos (Arad), Dr. Várady Zsigmond, Várad Ignác, Dr. Várad Odön, Wallerstein Dániel, Wallerstein Ferencz, Dr. Vucskics Gyula, Weiszlovits A. fia, Weisz Mór, Weigl Róbertné, Wechsberg Lipót, Wurst czég, Wittstock Ernő, Zách Józsefné, Zigre Miklós, özv. Zathureczky Gedeonné. 2—2 kor. (Vége köv.)

* **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni,** Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei arjegyüket, mely 226 oldalra terjed, **Mauthner** Odön cs. és kir. udvari magterese **Budapestben, Rottenbiller-utca 33.** mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyok. Különösen föltüntetendők az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabnafélék darvasztéka. 639.

* **Rendőri hírek. Betörés egy pálinkás boltba.** A Kossuth Lajos-utcán levő **Grósz** Béla-féle italáruháza helyiségbe a pinczén keresztül, elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak és felfeszítvén a fiókokat, azokból 6 korona készpénzt, trafik árukat vittek el, azonkívül pedig két üveg pálinkát. Nyomozás folyamatban. — **Ellopott libák.** **Erdőháti** János Solyom-utca 10. sz. a levő lakása udvaráról tegnap virradóra elloptak 2 libát. — **Elvesztett** tegnapelött egy 40 filléres kitöltetlen váltótrilap, amelyen aláírókként **Csukkermann** Lipótné szül. Heller Julia és **Csukkermann** Lipót szerepelnek. — **Találtak** egy bársorny zacskót egy köves gyűrűvel; egy darab 45 méteres borhuzó kötelet és két pár vasalatlau új kocsiodalt. Igazolt tulajdonosok átvehetik a rendőrségen.

* **Kovács L. és Társa** cég lapnok mai számában közölt hirdetésére tisztelettel hívjuk fel olvasóink szives figyelmét. — Egyszeri próba vásárlás elegendő arra, hogy ezen tizlet pontos kiszolgálásról, áru jó minőségéről, valamint az árak rendkívüli olcsóságairól bárki meggyőződést szerezzen.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR:

Péntek: Váljunk el!
Szombat: Egyenlőség.

Elplagizált kritika.

Elplagizált kritika czimen közre adtuk tegnap mi is a *Szeged és Vidéke* hirlapi kalózkodásról írott cikkét. Ma azonban a *Szeged és Vidéke* helyreigazító sorait olvassuk s a plágium-háború békés megoldásáról hozhatunk hírt.

A *Szeged és Vidéke* mai száma kijelenti, hogy a *Nagyvárad* nem lépte túl azt a kölcsönös zsurnalisztikai szokást, mely csereviszonyban álló lapársak között fennáll s csupán a darab meséjét vágta át *névjegyzés nélkül*.

Este táviratilag hasonló békés elintézés történt a *Nagyvárad* *Napló* ügye is.

Váljunk el. Sardou és Najac szellemes, finom vigjátékát, a *Váljunk el*-t, melyet a jubiláris ünnep estéjén oly szép sikerrel eleveztettek föl, ma este másodsor adják ebben a szezonban. Cypriennet ismét E. Kovács Mariska, des Prunellest Somogyi játszja, a többi szerepek is a régié maradnak.

Egyenlőség. Barrie szenzációs darabja, amely egyik ékessége most a színház műsorának, szombaton immár ötödször kerül előadásra az ismert kitűnő szereposztásban. A darab iránt az általános érdeklődést mi sem jellemzi jobban, minthogy a vármege minden részéből érkeznek megkeresések az igazgatósághoz jegyek előjegyzése iránt.

Somogyi Károly köszönete. A következő sorokat vettük:

Maiglan is az én életem nagy napjának hatása nyugtázza a lelkemet. Azt a csodálatos ünnepet nem lehet soha, soha elfelednem. Ez a közönség érdemén felül olyan tisztességben részesítette a kultúra szerény közköznáját, amelyhez fogható kiténtetés csak kiválasztott nagyokat érhet. Nincs szó, amelylyel szívem szerint való hangot adhatnék érzéseimnek, mert hiszen hálám, szeretetem, tiszteletem a közönség iránt kifejezhetetlen. Azonban mélyszégyen hálával kell megköszönnöm e helyen azoknak a jóságos fáradozását, akik szívesek voltak megteremtteni számomra a felejthetetlen napot, leggyönyörűbb emlékémet pályámnak, életemnek. *Somogyi Károly* színházigazgató.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 141.

Bérletszám 130. (páros)

Ma, pénteken 1904. február 19-én:

Váljunk el.

Vigjáték.

S Z E M É L Y E K.

Des Prunelles	— — —	Somogyi Károly
Cyprienne	— — —	E. Kovács M.
Adhamaria	— — —	Tóth Elek
Baufordin	— — —	Bognár
Clavignag	— — —	Szarvasi Soma
Brionné	— — —	László Irén
Valfontainné	— — —	T. Pogány Janka
Valentin	— — —	Deésy Alfréd
Jozefin	— — —	Berlányi Vanda
Jozeph főpinczér	— — —	Szőke
Jamaróth	— — —	Szathmáry Arpád
Kapus	— — —	Losonczy
Kereskedősegéd	— — —	Gaidzsinszky P.
Lausignan kisasszony	— — —	Benkő Jolán

1-ső)	pinczér	— — —	Mikszai Emil
2-ik)	— — —	— — —	Irmay Béla
1-ső)	rendőr	— — —	Kuttner
2-ik)	— — —	— — —	Bartók I.

HELYTARAK: Nagypáholy 14 kor. Földszinti és első emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zsálye 3 kor. Kórszék 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor. Erkölyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill. közép 2-ik sor 1 kor. Erkölyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártszék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy szintap 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap, szombaton február 20-án

Egyenlőség.

Fantázia.

Igazságszolgáltatás.

A vándorcizmadiá tragédiája.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

Egy görnyedt öreg vándorcizmadiá haláláért számol most az esküdtbiróság előtt *Balogh Lajos* csikósbojtár.

Lipták Ferencz 75 éves vándorcizmadiát a múlt év november 14-én. Zsákához tartozó cserepes tanyán érte a dérlépte őszi éjszaka. A didergő öreg ember bezörgetett a tanyán és szállást kért. A tanyai béresek helyet adtak az istálló zugában az átdermelt öreg embernek. *Lipták* Ferencz felmelegedve, lefeküdt a szénahalomra. Ruháit gondosan maga mellé rakta s csakhamar mély álomba merült. *Balogh Lajos*, a tanyai csikósbojtár amint észrevette, hogy az öreg elaludt összeszedte a levetett ruhákat, az öreg jó csizmáját, nadrágát, mellényét s megmotosa. Összesen 3 forint 50 krajczárt talált, s a pénzt tarisznyájába rejtve, a ruhákat a jászol alatt elrejtette.

Az öreg cizmadiá reggelre kelve sehosem találta ruháit és pénzt. A tanyabeliek az öreg panaszára vallatásra fogták a csikósbojtárt, mire ez elő is adta az öreg ruháit, később pedig a pénzt is előkerítette.

Az öreg *Lipták* ezután megbékülve utnak eredt, a fűzgyarmati úton. Alig ment azonban néhány kilométert, a nyires bereg mellől *Balogh Lajos* lopódzott utána s az öreg süket embert hátulról egészen megközelítette. Közvetlen közelből egy súlyos tégladarabbal úgy ütötte fején a görnyedt vándorcizmadiát, hogy az eszméletlenül rogyott össze.

Ezután addig ütötte tégladarabokkal a szerencsétlen öreg ember fejét, míg az teljesen össze nem zúzódott.

Mikor aztán látta, hogy eszméletlen, sőt halott az ember, megmotosa, széthányta holmiját s ismét elvette a csekély kis pénzecskejét. Aztán visszament a tanyára. A hullát délután *Mészáros Károly* találta meg, aki jelentést tett zsákon a gyilkosságról

A vizsgálat megindult s az első gyanú *Balogh Lajosra* esett, a ki már az éjszaka maglopta az öreg *Liptákot*. Valóban, az elvetemült csikósbojtár bevallotta, hogy bosszúból ötötötte le a vándor öregot.

Tegnap az elvetemült büntett miatt állt az esküdtbiróság előtt *Balogh Lajos*.

A tárgyalást reggel 9 órakor nyitotta meg *Mélye Gyula* az esküdtbiróság elnöke.

Az esküdtszék a következőképen alakult:

Bírák: *Csulyok Béla* és *Böhm Jenő*. Ugyész *Dr Nagy Géza*.

Esküdtek: *Pekarik Endre*, *Rátkay József*, *Pokoli Kálmán*, *Bihari Károly*, *Szűcs Sándor*, *Moldován Sándor*, *Géczy Lajos*, *Dávid Gyula*, *Szőke Gábor*, *Számborovszky Rezső*, *Ziegel József*, *Pálfi László* és *Zathureczky István*.

A tegnapi tárgyalás folyamán beigazolódott s részben a vádlott is beismerete, hogy ő ölte meg az öreg vándorcizmadiát s pénzt elrabolta.

Igy tehát szándékos emberölés büntetésben mondták ki bűnösnek az esküdtek *Balogh Lajos* csikósbojtárt.

E marasztaló verdikt alapján az esküdtbiróság 11 évi fegyházra ítélte a vádlottat.

Becsületsértés fanatizmusból. Egyik kisebb galoczi község határára egy drótsodrony jelezte, amelyet a vallásos zsidóknak ünnepnapokon a ritus szerint átlépni tilos. A postahivatal egyik alkalmazottja arra a fölfedezésre jött, hogy ez a drót egyik-másik helyen keresztetzi a táviró-huzalt, ami könnyen forgalmi akadályra adhat okot. Ezért aztán a drótsodrony ezen a helyeken elvágatta. A község előjárósága megemlékeltatta újra a huzalt és kimondta, hogy »törjön le mindkét lába a postaszolgának, ha azt újra elszaggatja«. A postaszolga emiatt az izraelita község előjáróságát becsületsértés miatt följelentette és a bíróság el is ítélte az előjáróság tagjait érzékeny büntetésre. Az elítéltek felebeztek, de ezt a büntetést a felső fórum is megerősítette most

NYILTÉR.

Fogorvosi műterem megnyitás.

Dr. Kovács Gyula
681 fogorvos

f. hó 16-án megkezdette fogorvosi működését

Fő-utca Guttman-ház,
emeletén levő műtermében.

Rendel d. e. 8—12-ig, d. u. 2—5-ig.

Bumbera Imre

polgári- és papi szabó.

Nagyvárad, uj „Bazár“-épület színház oldal.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség és Főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy a **legujabb divatu** és a **legjobb minőségű** szöveteim raktáron vannak, melyekből a legujabb és legelegánsabb szabás szerinti ruhákat készítem nagybecsű megrendelőimnek.

Különösen felhívom a Főtisztelendő papság figyelmét az összes áruimra, melyet **kizáró-**

Iagosan csak a Főtisztelendő papság részére tartok. Allandóan nagy választék **reverenda címáda** és egyházi **kvadrátusokból Rivétum** fekete és viola színben, továbbá egyedüli raktára a mai idény legszebb és legczélszerűbb **hit, remény, szeretet övének** (cingulus), mely egyedül **csak nálam** **szereshető be.**

Midőn a Főtisztelendő papság és a nagyérdemű közönség becses pártfogását kérem, meg kell említenem, hogy elvem mindig a jó kiállítás és jutányos ár volt, melytől eltérni a jövőben sem fogok.

Nagybecsű megrendeléseiket kérve, maradtam kitűnő tisztelettel:

Bumbera Imre,

615.

polgári- és papi szabó.

TAVIRATOK.

Tisza tervei a házszabályrevízióról.

Budapest, febr. 18. (Saj. tud. táv.) **Tisza István** gróf hosszasan tárgyalt **Andrássy Gyula** gróffal a házszabályrevízióról. **Andrássy** több módosításba hajlandó belemenni, de a szólásszabadság egy órára való korlátozása ellen tiltakozott. Mikor pedig a revízió mi módon való keresztülviteléről kérdezősködött, **Tisza István** gróf kijelentette, hogy napirend előtti indítvány alakjában, mint elnöki előterjesztést szándékozik tárgyalatni.

Mire **Andrássy Gyula** gróf meglepődve hivatkozott, hogy ez alkotmány sértés volna. **Tisza** azonban kijelentette, hogy nem hajlandó szándékát megváltoztatni.

Allítólag **Andrássy Gyula** gróf e miatt nem vett részt a delegációban.

Tisza pedig rábirta **Andrássyt**, **Kossuthot** és **Ugront** hogy a revízió megszavaztatásáig távol maradnak. **Andrássy** Egyiptomba utazik.

Kossuth betegségével menti ki magát. **Ugron** pedig birtokára vonul vissza.

A bodajki képviselőválasztás.

Budapest, febr. 18. (Saj. tud. táv.) A bodajki kerületben heves küzdelem folyik a mandátumért. Este hat órakor a szavazat aránya:

Perczel Béla néppárti 563.

Szeles Odön, Kossuth-párti 512.

Széchenyi Viktor gr. kormánypárti 653.

Széchenyi gr. megválasztása valószínű.

Japán-orosz háború.

Pétervár, február 18. (Saj. t. t.) A Mandsuriába vonuló harmadik tüzérezszoalj a czár az özv. czárné és az egész udvar jelenlétében indult utnak. A czár lelkes beszédet intézett a zászlóaljhoz:

Testvéreim!

Boldog vagyok, hogy bátran indulni látlak bennetek s megvagyok győződve, hogy a czári zászló s ezredek becsületét életetek árán is megvédelmezték.

Jól tudjátok ti, hogy az ellenség merész és konok, de **Szent Szerafin** legyen veletek s a ti bátorságtok győzedelmes-

kedni fog mindenkinek felett. Az Isten áldása kísérjen benneteket testvéreim!

Jokohama, február 18. (Saj. tud. táv.) Az orosz katonák pusztító rémei táboraik környékének; minden fegyelem nélkül rabolnak és pusztítanak. A kozákok megfékezhetlenek.

Pétervár, február 18. (Saj. tud. táv.) A czár kommunikéket adat ki a háborúról. A legújabb kommunikében hivatkozva az oroszok diadalára az eddigi veszteségekre mélységgel írják, hogy nagyobb katonai készülétek nélkül mentek bele a háboruba, de rövid idő múlva leverő csapat mérhetnek Japánra.

Megint mozgósítási hírek.

Róma, február 18. A sajtó az Auszriából jövő hivatalos czáfolatok ellenére is folytatja az izgatást az osztrák-magyar monarchia állítólagos terjeszkedő törekvései miatt. Akadt ma ujság, a mely azt a rémjesztést hieszteli hogy a tiroli hadtestet mozgósították s ez a hadtest minden pillanatban kész Olaszországba benyomulni, ha Olaszország ellenezné Maczedóniának Ausztria-Magyarország által való okkupálását. Ez az izgatás csak arra való hogy a sajtó a kormány ellen hangulatot csináljon s az olasz közvélemény nem ad hitelt ezeknek a rémjesztéseknek. (M. T. I.)

A szerbek aggodalma.

Belgrád, febr. 18. A szerb konzulátusok a kormánynak jelentést küldöttek, hogy Ausztria-Magyarország a kapott felhatalmazás alapján készül újjászervezni a szerb határon levő török kerületekben, **Uszkób**, **Kicsevo**, **Kratove** s **Palánka** vidékén a maczedon csendőrségeket. Ezek a jelentések itt nagy aggodalmat keltenek, mert azt hiszik, hogy Ausztria-Magyarország ezzel örökre véget vet a szerb nemzeti aspirációknak, amelyek ezekben a kerületekben ősi jogokat formáltak.

Poroszok a lengyelek ellen.

Berlin, febr. 18. A kormány a porosz urakháza elé törvényjavaslatot terjesztett, amelynek célja megakadályozni a keleti tartományokban való letelepedést. A törvényjavaslat szerint ezeken a vidékeken csak a letelepedési bizottság engedélyével lehet majd didegeneknek letelepedniök. Ez a törvényjavaslat állítólag kivételes rendszabály lesz a lengyelek ellen.

A balkáni izgalmak.

Bécs, február 18. A Neue Freie Presse jelenti Belgrádból e hó 17-éről: Fetti basa a gyakovai albán mozgalmat nem tartja fontosnak. Azt állítja, hogy az a nem irányul sem az adók, sem pedig az újítások ellen, hanem úgy keletkezett, hogy a török hatóságok néhány albán rendzavarót letartóztattak és az albánok ezeknek szabadonbocsátását követelték.

Bécs, február 18. A Neue Freie Presse jelenti Szófiából: **Szarafov** az egyik vereséget a másik után szenvedti. Bulgáriában dolga már régóta nem áll jól és az utóbbi időben teljesen zátonyra jutott az kísérlete, hogy a közvéleményt megnyerje a háborúnak. A Zoncsevpárt hivatalos lapjában kijelenti, hogy hazafias kötelességnek tartja e pillanatban,

midőn a legcsekélyebb bonyodalmakat okozhatná, minden akcióval felhagyni. Ezt a nyilatkozatot az ország, mely nyugalmat-nyugalomra áhítozik, lelkesedéssel fogadja.

Nagyon zokon vették **Szarafov**tól azt, épp úgy Bulgáriában, mint Szerbiában, hogy mozgalmának Görögországban keresett támogatást. Tavasszal kétségkívül felbukkan itt-ott egy-egy banda, de Szerbiától, Bulgáriától, sőt Görögországtól támogatott nagyobb mértékű fölkelés, mint ahogy azt **Szarafov** remélte és kívánta, lehetetlenné vált. **Szarafov** mint a maczedon mozgalom vezére, eljátszotta játékát.

REGÉNYCSARNOK.

A tenger alatt.

— Kalandos regény. —

66

(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)

Irtá: **Max Pémberton.**

Sokáig töprenkedtem, hogy mit tegyek; végre mégis elszántam magamat és találmra oda lopóztam az egyik függönyhöz... Kissé félrehúztam és bedugtam a fejemet; de rögtön aztán ijedten rántottam vissza. Ebben az üresben félmeztelen emberek voltak és épen serényen lapátolták a szentet egy óriási katlan alá, melynek kemenczéje nyitva volt és izzó fénye rásütött a félmeztelen alakokra, akik olyanok voltak, mint pokolból elszabadult fűtő-legények...

Hogy minek tüzelnek ezek itt s miféle gép volt az, amelyet fűtöttek, el se tudtam gondolni, de csakhamar mégis megtudtam. Mert az egyik, — alighanem gépész — szólt valamit s erre megindult a gép, amire legott halk kelepelő zúgás támadt, a levegő mintha megmozdult volna, valahol távol pedig a szivattyú egyhangú lüktetését hallottam...

— Levegőt szivattyúznak fölülről! — mondtam magamban.

A fűtő ördögök nem vettek észre, oly gyorsan visszahúzódtam és oly óvatosan bántam a bőrfüggönyvel; most tehát lábujjhegyen keresztül mentem a barlangon s véletlenül egy másik ajtóra bukkantam, amelyet eddig nem is vettem észre. Voltaképen nem is ajtó volt, hanem meglehetősen hosszú folyosó, amelynek végében lépcsőket láttam s e lépcsők felett ismét lámpásokat, amelyek megint fölfelé mutatták az utat.

— Bizonyosan ez lesz az út föl a tenger fölé, — mondtam magamban; — s mivel Czerny a józan ész szerint is, a legfelső emeleten lakik, erre kell mennem, hogy beszélhessek vele...

Habozás nélkül megindultam tehát ezen az úton, de alig tettem pár lépést, önkénytelenül is megállottam, — oly gyönyörű volt a folyosó, amelybe léptem. Remek, kovácsolt vaslámpákban égtek a villamos körték és gömbök, jobbra-balra ajtók voltak a folyosó két felén; — és nemcsak ajtók, hanem emberek is, akik jöttek-mentek egyik szobából a másikba és a pazar fényvel butorozott szobákban kártya-asztalok, palaczkok és poharak, kártyázó, mulató társaságok... de kicsoda akasztófa virágok és czimeres pófák!... Aztán műhelyek, ahol dolgoztak, konyhák, ahol sütöttek-főztek: — egyszóval igazi város, eleven, munkás, duhajkodó, mulató város, — több száz lányra a tenger alatt!

Néha-néha szemközt is jött velem egy-egy haramia; ilyenkor óvatosan befordultam valami sötétebb folyosóba vagy félre vonultam az árnyékba s megvártam, míg elmennék mellettem. De talán erre az óvatosságra se volt szükség; nagyon sokan jártak-keltek itt szakadatlanul s mivel én is hajós-zubbonyt viseltem, kinek juthatott volna eszébe, hogy nem a Czerny embere vagyok?... Bizonyára több száz ember látott itt a tenger alatt s annyi százközt észrevétlenül járhattam én is.

— Majd csak meglátom Czernyt, — biz-

tattam magamat — s aztán meghallom, mit mond. Ha beszélt még mindig lesz elég időm megfontolni, hogy mit tegyek.

Volt valami vigasztaló ebben az okoskodásban, úgy hogy kissé több bátorsággal mentem előre. Mikor egészen végigmentem a lépcsős folyosón, hatalmas vaskapu elé értem, amely be volt zárva és elzárta az utat. Itt már nem volt mellék-folyosó se jobbra, se balra s mivel a kapun még kilincs, sőt kulcs-lik se volt: nem tudtam, hogyan nyissam ki. Valami azt sugta, hogy ezen a vakapun túl van a Czerny lakása és, bár kinyitni nem bírtam, vissza se akartam fordulni; csak álltam ott, mint a látogató, aki nem találja otthon, akit keres és még se akar elmenni, — dolga végzetlenül...

Czerny Edmonddal találkoznom kellett még ezen az éjszakán; ha másként nem, még úgy is, hogy benyitok azokhoz a gazemberekhez, akik a szomszéd szobában kártyáztak és ittak s megmondom nekik, hogy ki vagyok és mit akarok. Kopogni, dörömbölni nem akartam a vaskapun, — s már-már elszántam magamat, hogy a gazemberekhez folyamodom, mikor egyszerre csak föl pattan a szárnyas vaskapu egyik fele és Rosamunda, a kis francia leány lép ki rajta!

Mind a ketten egyformán meglepetve tántorodtunk vissza, de a kis Rosamunda hamarabb magához tért, mint én s összecsapván két kezét, szörnyűkérdve kérdezte:

— Oh, Begg kapitány, Begg kapitány!... Mit keres ön ide lent?

Eközben már én is magamhoz tértem és a hajósok szokása szerint, tréfával takargattam a veszedelmemet, mondván:

— Hát bizony édes hűgám, én sok mindent keresek, amint, hogy a hajósok általában nem érik be kevéssel. Például nagyon szeretném tudni, mi van e mögött a vaskapu mögött s ön honnan került ide? Mondja meg ezt, kedvesem, — sokkal nagyobb szíveséget tesz vele, mint hiszi.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Felhívás szalmavételre. A nagyvárad m. kir. honvéhadapródiskola parancsnoksága a következő hirdetmény közzétételére kérte fel lapunkat:

A szalmazsákokból kiűritett és az intézet loistállója mögött egy boglyába rakott szalmatörmelék 1904 márczius hó 1-én délelőtt 10 órakor szóbeli árlejtés alapján illetve alku egyezés mellett a legelőbbet ígérőnek eladatik. Az árlejtés a hadapródiskola főépület földszint, 7-ik számú kezelőbizottsági helyiségben tartatik meg, hol is a szükséges felvilágosítások bármikor megadotnak. Nagyvárad, 1904. évi február hó 16-án. A m. kir. nagyvárad honvéd hadapródiskola parancsnoksága.

A fák tavaszi ültetéséről.

Gyümölcsfáink elültetésére legkedvezőbb időpont az őszi, azért gyümölcsösök létesítésénél ez mindig szem előtt tartandó. Sokszor azonban az őszi ültetés akadályokba ütközik, így pl. gazdaságainkban az őszi munkálatok miatt, amelyek igénybe veszik a gazdának minden percét s a legtöbb esetben nem ér rá arra, hogy fáival bibelődjön, már annyival inkább sem, mivel a gödrök magásása s a fák gondos átültetése jelentékeny munkával jár. Ilyen esetben nem marad más hátra, mint azoknak elültetését tavaszra halasztani.

A tavaszi ültetésnek is meg vannak a maga előnyei, ugyanis a gödrök magásása olyan időre esik, a midőn más sürgősebb gazdasági munkálatok szünetelnek, mivel ezen munkálat késő ősszel is végrehajtható. Azt azonban szem előtt kell tartani, hogy a göd-

rök még a tél beállta előtt meg legyenek ásva, mivel így az azokból kiásott föld a tél folyamán kellően átfagy, megporhanyul s a gyökerek táplálására sokkal alkalmasabbá válik, mint a tavasszal készített gödrök nyers és összeálló földje. Ezért mindentűtt, de különösen kötöttebb talajnemeken sohasem kell elmulasztani a gödrök őszi kiásását, mivel így a fa gyors megerősödését is biztosítjuk, mert gyökérzete jó tápanyagokban dus és porhanyó földdel vehető körül. A legmegfelelőbb minden fa számára az, ha a gödrök mélysége 100—120 cm., szélessége pedig 100—150 cm. Között ingadozik. Ültetésre legcélszerűbb a 3—5 éves fák ültetése, mert az ennél idősebbek megéredése már bizonytalan.

Csontárokknál, almaféléknél a 2—3 éves fák sikeresebben ültethetők, mint az idősebbek. Ha több gyümölcsfafélétt ültetünk, az ültetés sorrendjét gondosan meg kell választani, hogy mindig azok kerüljenek elsősorban ültetésre, a melyek korábban kezdenek rügyezni, mert ha már a rügyezés és így a fa nedvkeringése megindult, akkor az átültetés nagyon bizonytalan s a legtöbb esetben sikertelen lesz. Ezért először mindig a legkorábban hajtó boglyosgyümölcsökkel kell kezdeni az ültetést (egres, ribiszke, eper) folytatni a csontárossal (barack, szilva, cseresznye, meggy) s az almafélékkel (alma, körte) fejezni be. Az átültetendő fákát elő is kell készíteni az ültetésre, a mi a korona és gyökérzet megmetszéséből áll, mely művelet okvetlenül szükséges, egyrészt azért, hogy a kiszedés alkalmával beleszakadt gyökerek roncsolt seb felülete szimára metszések le. A korona megmetszése is okvetlenül szükséges tavaszi ültetésnél, mivel annak a gyökér terjedelmével bizonyos arányban kell állania. Az egyéves vesszők felenyére s mindig egy kifelé álló szemre metszendők vissza, míg a vezérvesszők 6—6 szemre, ami a gyökér fejlettségétől függ. A vastagabb gyökerek a koronával arányosan metszendők el éles kés segítségével részatosan s mindig úgy, hogy a vágás lapja lefelé nézzen. Ültetés után a fák jól megöntözendők (megiszapolandók), a mi nem öntöző rózsával, hanem egy-két vödör víznek magasról való ráöntésével végezhető a legcélszerűbben. Igen jó hatással van az öntözés, beiszapolás a fa megerősödésére kivált azon esetben, ha az öntöző víz minden 10 literéhez 1 maroknyi chilisalétromot kevertünk.

Értéktőzsdé

Budapest, febr. 18.

Oszták hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.
Rimamurányi	488.
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

Budapest, febr. 18.

Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Hivatalos árfolyamok

budapesti áru- és értéktőzsdén 1904. febr. 18. án.

Magyar aranyjárdék 4%	117.50
Magyar koronajárdék	97.10
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	90.
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	98.25
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	98.50
Italméresi jav megváltási kötvény	—
Horváth szlovon földtehermentési kötvény	204
Magyar nyeresemény-sorsjegy-kölcsön	162
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegy-kölcsön	99.25
Oszták járadék papirban	100.10

Oszták járadék papirban	119.25
Oszták járadék aranyban	999.50
Oszták korona járadék	150.
Oszták államsorsjegyek	16.050
Oszták magyar bank részvény	633.50
Magyar hitelbankrészvény	683.50
Oszták hitelintézet részvény	683.
Párisi vista	19.08
29 frankos arany (Napoleon'dor)	117.10
Németbirodalmi márka	240.22
Londoni vista	95.32
20 márkás arany	23.42

Marha ártáblázat 1904. febr. 15—16.

1 pár I-ső rendű jármos ökör 600—700 kor.
1 pár II-od rendű jármos ökör 500—580 k.
1 pár III-ad rendű jármos ökör 250—480 k.
1 drb fejős tehén 130—260 k. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 150—300 k. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 120—200 k. 1 drb veres borju 26—50 k. 1 db fél éves borju 50—80 k. 1 drb egy éves borju 56—84 k. 1 drb két éves borju 80—180 k. 1 drb hizott sertés 100 kgr.-ként 114—120 1 pár fél éves sertés 48—56 k. 1 pár egy éves sertés 64—140 k. 1 pár két éves sertés 140—180 1 drb ló 140—260 k. 1 pár ökör bőr 40 50—1 pár tehénbőr 26—36 k. 1 pár borjubőr 10—20 k. 1 pár lóbőr 10—20 k.

A. azorkoztosiért fo. o. sz.

Dr. VUCSKICS GYULA.

Nagyvárad Takarékpénztár r. t.

Meghívás

a Nagyvárad takarékpénztár részvénytársaság

LVII. rendes közgyűlésére,

mely 1904. évi február 28-án délelőtt 10 órakor saját üzlethelyiségében fog megtartatni.

Tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése az 1903. üzletév eredményéről.
2. A felügyelő bizottság jelentése az 1903. évi zárszámadások megvizsgálása tárgyában és ezzel kapcsolatban a mérleg megállapítása, valamint a nyeresemény felosztása iránti határozathozatal.
3. A lemondás folytán megüresedett felügyelő bizottsági tag helyére egy rendes és esetleg egy pótfelügyelő választása egy évi időtartamra.
4. Az alapszabályok 40. §-a értelmében kielépő 5 napibiztos helyébe 5 napibiztos választása 3 évi időtartamra; az elhalálozás folytán megüresedett 2 napibiztos tisztség betöltése — s az esetleg felügyelő-bizottsági taggá megválasztandó napibiztos tisztség betöltése a megbízás tartamára.
5. Az igazgatóság jelentése tőkeemelés és ezzel kapcsolatos alapszabály változtatás tárgyában.

Az igazgatóság előterjesztése a nyugdíj-alap állásáról.

Minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik a közgyűlést megelőzőleg a társaság pénztárába részvényét, melyet legalább egy hó előtt saját nevére iratott, számlájával együtt letenni, hol az öt megillető szavazat számát előtűntető ténnyelnyenyl láttatik el.

A mérleg eredeti példánya az üzlethelyiségben f. évi február hó 20-tól kezdődőleg a részvényesek által megtekinthető.

Nagyvárad, 1904 február hó 12-én.

Sal Ferencz,

kir. tanácsos, igazgatósági elnök.

Figyelmeztetnek a t. részvényesek, hogy az alapszabályok 15. §-a értelmében érvényes határozat hozatalára 20 oly részvényesnek kell jelen lenni, kik a részvénytőkének legalább egyharmadát képviselik.

634

engedélyezett

Hatóságilag végeladás

mert az üzlet teljesen feloszlik

Kovács L. és Társánál Zöldfa-utcza.

Női-divat, rőfös, vászon, szőnyeg, asztalnemű,
menyasszonyi kelengyék, férfi és női ingek és
és rövidáruk

mig a készlet tart, minden elfogadható árban kiárusítatnak.

Tisztelettel

Kovács L. és Társa.

Berendezés eladó!

Üzlethelyiség, lakás kiadó!

598

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Apáczai-utcza 3. szám.

<p style="text-align: center;">Művek</p> <p>folyóiratok, hírlapok, vonalzatok, gazdasági nyomtatványok, egyházi, községi és egyéb hivatalos nyomtatványok, körlevelek, levélborítékok.</p>	<p>Elvállal és készít: izléses kivitelben mindennemű</p> <p style="font-size: 1.5em;">nyomdai munkákat</p> <p>jutányos árak mellett.</p> <p>Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.</p>	<p style="text-align: center;">Levélfeljek,</p> <p>számlák, falragaszok, báli meghívók, tánczrendek, étlapok, naptárak, palaczkfeliratok, névjegyek, gyászlapok stb. a nyomdai szakba vágó nyomtatványok készítése.</p>
---	--	---

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.